
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2018 No. 441

Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 7) 2018

Enwi, cychwyn, cymhwyso a dehongli

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 7) 2018.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 29 Mehefin 2018.

(3) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

(4) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “aelod o staff” (“*member of staff*”) yw cyflogai i gorff neu berson naturiol sy'n gweithio i gorff ond nid person sydd wedi ei benodi i gorff gan Weinidogion Cymru, un o Weinidogion y Goron, Ysgrifennydd Gwladol, cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol neu sefydliad gwirfoddol⁽¹⁾ (a rhaid dehongli “staff” (“*staff*”) yn unol â hynny);

ystyr “claf mewnol” (“*in-patient*”) yw unigolyn sy'n cael ei dderbyn i'r ysbyty am o leiaf un noson;

mae “clinig” (“*clinic*”) yn feddygfa neu'n ystafell ymgynghori y mae—

(a) ymgynghoriad clinigol; neu

(b) ymgynghoriad clinigol preifat;

yn cael ei gynnal ynddi;

ystyr “clinig gwasanaeth iechyd gwladol” (“*national health service clinic*”) yw clinig sydd wedi ei freinio yng Ngweinidogion Cymru, Bwrdd Iechyd Lleol neu Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol;

ystyr “clinig preifat” (“*private clinic*”) yw clinig nad yw'n glinig gwasanaeth iechyd gwladol;

ystyr “corff” (“*body*”) yw person a restrir yn Atodlen 6;

ystyr “cynhadledd achos” (“*case conference*”) yw rhyngweithio a'i brif bwrpas yw trafod darpariaeth unigolyn (“A”) sy'n ymwneud ag iechyd ac sydd rhwng—

(a) A,

(b) un neu ragor o gyrff, a

(c) un neu ragor o bersonau pan fo o leiaf un o'r personau hynny yn gyngor sir neu'n gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru;

ystyr “darpariaeth iechyd” (“*health provision*”) yw darparu gwasanaethau iechyd fel rhan o'r gwasanaeth iechyd gwladol i unigolyn ac mae'n cynnwys asesu, diagnosio neu drin yr unigolyn hwnnw;

ystyr “darpariaeth iechyd breifat” (“*private health provision*”) yw darparu gwasanaethau iechyd nad ydynt yn rhan o'r gwasanaeth iechyd gwladol i unigolyn ac mae'n cynnwys asesu, diagnosio neu drin yr unigolyn hwnnw;

⁽¹⁾ *Gweler* er enghraifft rheoliad 7 o Reoliadau Cyngorau Iechyd Cymuned (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2010 (O.S. 2010/288 (Cy. 37)) sy'n ymwneud â sefydliadau gwirfoddol yn penodi aelodau i Gyngorau Iechyd Cymuned.

ystyr “darpariaeth sy’n ymwneud ag iechyd” (“*health related provision*”) yw darparu gwasanaethau i unigolyn a all gael effaith ar iechyd yr unigolyn hwnnw ond nad ydynt yn ddarpariaeth iechyd nac yn ddarpariaeth iechyd breifat;

ystyr “darparwr gofal sylfaenol” (“*primary care provider*”) yw person sy’n darparu gwasanaeth gofal sylfaenol ar ran Bwrdd Iechyd Lleol;

mae “derbyniad fel claf mewnol” (“*in-patient admission*”) yn dechrau ar y diwrnod y mae’r claf mewnol yn cael ei dderbyn i’r ysbyty ac yn dod i ben ar y diwrnod y mae’r claf mewnol yn peidio â bod yn yr ysbyty;

mae i “gwasanaeth cartref gofal” (“*care home service*”) yr un ystyr ag yn adran 2(2) o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016(2), a pharagraff 1 o Atodlen 1 iddi;

ystyr “gwasanaeth gofal sylfaenol” (“*primary care service*”) yw gwasanaeth a ddarperir o dan gontract, trefniant neu gytundeb a wneir o dan neu yn rhinwedd unrhyw un neu ragor o’r darpariaethau a ganlyn o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006(3)—

- (a) adran 41(2)(b) (gwasanaethau meddygol sylfaenol);
- (b) adran 42(1) (contractau gwasanaethau meddygol cyffredinol);
- (c) adran 50 (trefniadau gan Fyrddau Iechyd Lleol ar gyfer darparu gwasanaethau meddygol sylfaenol);
- (ch) adran 57(1) (contractau gwasanaethau deintyddol cyffredinol);
- (d) adran 64 (trefniadau gan Fyrddau Iechyd Lleol ar gyfer darparu gwasanaethau deintyddol sylfaenol);
- (dd) adran 71 (trefniadau ar gyfer gwasanaethau offthalmig cyffredinol);
- (e) adran 80 (trefniadau ar gyfer gwasanaethau fferyllol);
- (f) adran 81 (gwasanaethau fferyllol ychwanegol);
- (ff) (adran 92 (cynlluniau peilot);
- (g) adran 102 (cynlluniau gwasanaethau fferyllol lleol);

ystyr “gwasanaeth iechyd gwladol” (“*national health service*”) yw’r gwasanaeth iechyd cynhwysfawr yng Nghymru a barheir o dan adran 1(1) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006;

ystyr “unigolyn” (“*individual*”) yw person naturiol sy’n preswyllo fel arfer yng Nghymru ac yn gweithredu yn ei enw ei hun; ond nid yw’n cynnwys unigolyn sy’n gweithredu yn rhinwedd ei swydd fel gwirfoddolwr;

ystyr “ymgyngoriad clinigol” (“*clinical consultation*”) yw rhyngweithio rhwng un neu ragor o unigolion a chorff ynghylch darpariaeth iechyd;

ystyr “ymgyngoriad clinigol preifat” (“*private clinical consultation*”) yw rhyngweithio rhwng un neu ragor o unigolion a pherson ynghylch darpariaeth iechyd breifat;

ystyr “ysbyty” (“*hospital*”) yw—

- (a) unrhyw sefydliad ar gyfer derbyn a thrin personau sy’n dioddef o salwch,
- (b) unrhyw gartref mamolaeth, a
- (c) unrhyw sefydliad ar gyfer derbyn a thrin personau sy’n ymadfer neu bersonau y mae angen adsefydlu meddygol arnynt,

ac mae’n cynnwys clinigau, fferyllfeydd ac adrannau cleifion allanol a gynhelir mewn cysylltiad ag unrhyw gartref neu sefydliad o’r fath;

(2) 2016 dccc 2.

(3) 2006 p.42.

ystyr “ysbyty gwasanaeth iechyd gwladol” (“*national health service hospital*”) yw ysbyty sydd wedi ei freinio yng Ngweinidogion Cymru, Bwrdd Iechyd Lleol neu Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol; ac

ystyr “ysbyty preifat” (“*private hospital*”) yw ysbyty nad yw’n ysbyty gwasanaeth iechyd gwladol.

(5) Yn ddarostyngedig i baragraffau (7), (8), (9) a (10) yn y Rheoliadau hyn—

(a) mae cyfeiriadau at unrhyw weithgaredd sy’n cael ei gyflawni gan gorff, neu at unrhyw wasanaeth sy’n cael ei ddarparu gan gorff, i’w darllen fel pe baent yn cynnwys cyfeiriad at y gweithgaredd hwnnw yn cael ei gyflawni ar ran y corff, neu at y gwasanaeth hwnnw yn cael ei ddarparu ar ran y corff, gan drydydd parti o dan drefniadau a wneir rhwng y trydydd parti a’r corff;

(b) yn unol â hynny, oni bai bod hysbysiad cydymffurfio yn darparu i’r gwrthwyneb, bydd corff wedi methu â chydymffurfio â safon mewn cysylltiad â gweithgaredd y mae wedi trefnu iddo gael ei gyflawni, neu wasanaeth y mae wedi trefnu iddo gael ei ddarparu, gan drydydd parti os nad yw’r gweithgaredd hwnnw neu’r gwasanaeth hwnnw wedi ei gyflawni neu ei ddarparu yn unol â’r safon.

(6) Nid oes dim byd yn y Rheoliadau hyn sy’n ei gwneud yn ofynnol i gorff gydymffurfio â safon mewn perthynas â gweithgaredd a gyflawnir ganddo neu wasanaeth a ddarperir ganddo pan fo’n cyflawni’r gweithgaredd hwnnw neu’n darparu’r gwasanaeth hwnnw ar ran trydydd parti o dan drefniadau a wneir rhyngddo ef a’r trydydd parti, ac eithrio mewn perthynas—

(a) ag ymgynghoriad clinigol,

(b) â chynhadledd achos, neu

(c) â chlaf mewnol (pan na fydd y claf mewnol yn bresennol mewn ymgynghoriad clinigol).

(7) Nid oes dim byd yn y Rheoliadau hyn sy’n ei gwneud yn ofynnol i gorff gydymffurfio â safon mewn perthynas â gweithgaredd a gyflawnir ar ei ran neu wasanaeth a ddarperir ar ei ran gan drydydd parti o dan drefniadau a wneir rhyngddo ef a’r trydydd parti mewn perthynas—

(a) ag ymgynghoriad clinigol,

(b) â chynhadledd achos, neu

(c) â chlaf mewnol (pan na fydd y claf mewnol yn bresennol mewn ymgynghoriad clinigol).

(8) Nid oes dim byd yn y Rheoliadau hyn sy’n ei gwneud yn ofynnol i gorff gydymffurfio â safon mewn perthynas â gweithgaredd a gyflawnir ganddo neu wasanaeth a ddarperir ganddo pan fo’r gweithgaredd hwnnw’n cael ei gyflawni neu pan fo’r gwasanaeth hwnnw’n cael ei ddarparu ar ei ran—

(a) mewn ysbyty preifat neu glinig preifat yng Nghymru,

(b) ar ward breifat mewn ysbyty yng Nghymru, neu

(c) mewn ysbyty neu glinig y tu allan i Gymru.

(9) Nid oes dim byd yn y Rheoliadau hyn sy’n ei gwneud yn ofynnol i gorff gydymffurfio â safon mewn perthynas â gweithgaredd a gyflawnir ganddo neu wasanaeth a ddarperir ganddo pan fo’r gweithgaredd hwnnw’n cael ei gyflawni neu pan fo’r gwasanaeth hwnnw’n cael ei ddarparu ar ei ran gan ddarparwr gofal sylfaenol.

(10) Nid oes dim byd yn y Rheoliadau hyn sy’n ei gwneud yn ofynnol i gorff gydymffurfio â safon mewn perthynas â gweithgaredd a gyflawnir ganddo neu wasanaeth a ddarperir ganddo pan fo’r gweithgaredd sy’n cael ei gyflawni neu pan fo’r gwasanaeth sy’n cael ei ddarparu ar ei ran yn wasanaeth cartref gofal.

Safonau a bennir**2.—(1)** Yn Atodlen 1—

- (a) mae Rhan 1 yn pennu safonau cyflenwi gwasanaethau;
- (b) mae Rhan 2 yn darparu bod rhaid i hysbysiad cydymffurfio ei gwneud yn ofynnol i gorff gydymffurfio â safonau penodol a bennir yn Rhan 1 os yw wedi ei gwneud yn ofynnol i'r corff gydymffurfio â safonau penodol eraill;
- (c) mae Rhan 3 yn diffinio nifer o eiriau ac ymadroddion.

(2) Yn Atodlen 2—

- (a) mae Rhan 1 yn pennu safonau llunio polisi;
- (b) mae Rhan 2 yn darparu bod rhaid i hysbysiad cydymffurfio ei gwneud yn ofynnol i gorff gydymffurfio â safonau penodol a bennir yn Rhan 1 os yw wedi ei gwneud yn ofynnol i'r corff gydymffurfio â safonau penodol eraill;
- (c) mae Rhan 3 yn diffinio nifer o eiriau ac ymadroddion.

(3) Yn Atodlen 3—

- (a) mae Rhan 1 yn pennu safonau gweithredu;
- (b) mae Rhan 2 yn darparu bod rhaid i hysbysiad cydymffurfio ei gwneud yn ofynnol i gorff gydymffurfio â safonau penodol a bennir yn Rhan 1 os yw wedi ei gwneud yn ofynnol i'r corff gydymffurfio â safonau penodol eraill;
- (c) mae Rhan 3 yn diffinio nifer o eiriau ac ymadroddion.

(4) Yn Atodlen 4—

- (a) mae Rhan 1 yn pennu safonau cadw cofnodion;
- (b) mae Rhan 2 yn diffinio nifer o eiriau ac ymadroddion.

(5) Yn Atodlen 5—

- (a) mae Rhan 1 yn pennu safonau sy'n ymdrin â materion sy'n atodol i'r materion yr ymdrinnir â hwy yn y safonau a bennir yn Atodlenni 1 i 4;
- (b) mae Rhan 2 yn gwneud darpariaeth ynghylch dehongli'r safonau atodol.

Safonau sy'n benodol gymwys

3.—(1) Mae Gweinidogion Cymru yn awdurdodi Comisiynydd y Gymraeg i roi hysbysiad cydymffurfio i'r personau a restrir yn Atodlen 6 sy'n ei gwneud yn ofynnol iddynt gydymffurfio ag unrhyw un neu ragor o'r safonau a bennir o dan reoliad 2 ac Atodlenni 1 i 5.

(2) Ond nid awdurdodir y Comisiynydd i roi hysbysiad cydymffurfio i—

- (a) Ymddiriedolaethau Gwasanaeth Iechyd Gwladol yng Nghymru sy'n ei gwneud yn ofynnol iddynt gydymffurfio â'r safonau a ganlyn—
 - (i) 65 i 68,
 - (ii) 78 i 78A;
- (b) Cynghorau Iechyd Cymuned a Bwrdd Cynghorau Iechyd Cymuned Cymru sy'n ei gwneud yn ofynnol iddynt gydymffurfio â'r safonau a ganlyn—
 - (i) 23 i 25,
 - (ii) 64 i 68,
 - (iii) 78 i 78A,
 - (iv) 110 a 110A.

Diwygio Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 4) 2016

4.—(1) Yn rheoliad 3 o Reoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 4) 2016 (“Rheoliadau Rhif 4”)(4) yn lle paragraff (2) rhodder—

“(2) Ond nid awdurdodir y Comisiynydd i roi hysbysiad cydymffurfio i—

(a) Tribiwnlys Tir Amaethyddol Cymru, Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru, Tribiwnlys Eiddo Preswyl Cymru a Thribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru sy'n ei gwneud yn ofynnol iddynt gydymffurfio a'r safonau a ganlyn—

(i) 92 i 139,

(ii) 144 i 148,

(iii) 161 i 166;

(b) Gofal Cymdeithasol Cymru(5) sy'n ei gwneud yn ofynnol iddo gydymffurfio â safon 60.”

(2) Yn Atodlen 6 i Reoliadau Rhif 4, yn y lle priodol mewnosoder—

“Gofal Cymdeithasol Cymru (“*Social Care Wales*”)”.

27 Mawrth 2018

Eluned Morgan
Gweinidog y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes,
o dan awdurdod Ysgrifennydd y Cabinet dros
Addysg, un o Weinidogion Cymru

(4) O.S. 2016/405 (Cy. 125).

(5) *Gweler* adran 67 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (dccc 2) a barhaodd â bodolaeth Cyngor Gofal Cymru, ond a'i hailenwodd yn Ofal Cymdeithasol Cymru.